

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
INSTYTUT NAUK POLITYCZNYCH

MIĘDZY STABILNOŚCIĄ A NIEPRZEWIDYWALNOŚCIĄ POLITYKA W CZASACH PRZEMIAN

Jubileusz 50-lecia Instytutu Nauk Politycznych
Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

9-10 października 2025 roku, Katowice

Patronaty honorowe

Marcin Kulasek
Minister Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

**Górnośląsko-
Zagłębiowska
Metropolia**

Honorowy Patronat Rektora
UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO
W KATOWICACH

**PÓLSKIE TOWARZYSTWO
NAUK POLITYCZNYCH**
POLISH POLITICAL SCIENCE ASSOCIATION

KATOWICE
dla odmianny

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

Partner

KATOWICE
dla odmianny

Patronat medialny

FORUM
AKADEMICKIE

9 października 2025 roku

10:00-12:00

Rejestracja i powitalna kawa (*spinPLACE, wejście główne*)

12:00-12:15

Uroczyste otwarcie konferencji (*Café Operacyjna*)

- Wystąpienie Dyrektora Instytutu Nauk Politycznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, dra Macieja Marmoli
- Wystąpienie Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, prof. dra hab. Ryszarda Koziołka
- Wystąpienie Dziekana Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, dr hab. Małgorzaty Myśliwiec, prof. UŚ
- Wystąpienie Wiceprezydenta Miasta Katowice, Macieja Stachury

12:15-13:30

Debata o przyszłości polskich nauk o polityce (*Café Operacyjna*)

Keynote speaker: prof. dr Christian Welzel (Leuphana University, World Values Survey Association, Uniwersytet Śląski w Katowicach) – *What kind of political science do we need in times of crisis?*

Uczestnicy:

- **prof. dr hab. Jolanta Itrich-Drabarek** (Uniwersytet Warszawski)
- **prof. dr hab. Agnieszka Kasińska-Metryka** (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)
- **prof. UAM dr hab. Szymon Ossowski** (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
- **prof. dr hab. Arkadiusz Żukowski** (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie)

Prowadzenie: dr hab. Agnieszka Turska-Kawa, prof. UŚ (Uniwersytet Śląski w Katowicach)

13:30-14:30

Lunch (*Klub Rawa*)

14:30-16:00

Sesje panelowe I

Sala konferencyjna A

Panel 1: Niepewność, czyli chwiejny status demokracji (moderacja: dr Agnieszka Turoń-Kowalska)

1. **dr hab. Arkadiusz Lewandowski, prof. UKW** (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy) – *Kryzys demokracji w ujęciu procesualnym. W kierunku autokratyzacji czy populizacji systemów politycznych?*
2. **dr Anna Pięta-Szawara** (Uniwersytet Rzeszowski) – *Rezyliencja demokracji w dobie wielowymiarowych kryzysów: empiryczno-normatywne ujęcie na przykładzie Polski*
3. **dr Katarzyna M. Cwynar** (Uniwersytet Rzeszowski) – *Przemiana moralna jako warunek demokracji według Edwarda Abramowskiego*
4. **prof. dr hab. Jan Iwanek** – *Stabilność demokracji a racjonalność Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 roku*

5. **prof. dr hab. Jerzy Sielski** (Akademia Nauk Stosowanych w Bielsku-Białej) – *Przyszłość populizmu w Polsce i na świecie*
6. **dr Jolanta Klimczak** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – *Broliarchia jako wyzwanie dla demokracji. Perspektywa krytycznej teorii komunikacji*
7. **dr Agnieszka Turoń-Kowalska** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – *Chwiejny status i współczesna niepewność demokracji*

Sala konferencyjna B

Panel 2: Nowe trendy w działalności aktorów państwowych i niepaństwowych: perspektywa studiów strategicznych (moderacja: dr hab. Katarzyna Czornik, prof. UŚ, prof. dr hab. Miron Lakomy)

1. **dr hab. Marcin Lasoń, prof. UAFM** (Uniwersytet Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie) – *Palantir z Orthanku jako przykład bańki – kuli informacyjnej i jej wpływu na stosunki międzynarodowe*
2. **dr Wojciech Mincewicz** (Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie) – *Cyfrowa suwerenność i blockchain: nowe pole rywalizacji aktorów państwowych i niepaństwowych*
3. **dr Włodzimierz Wątor** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – *Broń jądrowa jako czynnik kształtowania niepewności w wymiarze polityczno-militarnym*
4. **dr Marzena Mruk** (Uniwersytet Łódzki) – *Islamska Republika Iranu i Oś Oporu w dobie kryzysu bliskowschodniego*
5. **dr hab. Katarzyna Czornik, prof. UŚ** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – *Sztuczna inteligencja jako intensyfikator dżihadyzmu*
6. **prof. dr hab. Miron Lakomy** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – *Nowe trendy w działalności organizacji terrorystycznych w Internecie*

Klub Profesorski

Panel 3: Teoria polityki – klasyczne i nowe kierunki badań (moderacja: prof. dr hab. Sylwester Wróbel, dr Mateusz Wajzer)

1. **prof. dr hab. Roman Bäcker** (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) – *Teoria bifurkacji reżimów autokratycznych*
2. **dr Mateusz Wajzer** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – *Teoretyzowanie post hoc w badaniu racjonalnego głosowania*
3. **dr Łukasz Wawrowski** (Uniwersytet WSB Merito) – *Teoria systemów wyborczych w służbie polityki równych szans kobiet i mężczyzn. Czy system STV to optymalny wybór?*
4. **dr Monika Cukier-Syguła** (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach) – *Prometeusz w okowach: od teorii polityki do zarządzania publicznego*
5. **dr Piotr Obacz** (Uniwersytet Jagielloński) – *Obecny stan i przyszłość polskiej politologii w opiniach jej przedstawicieli i przedstawicieli. Główne ustalenia badawcze oraz wnioski praktyczne*

Scale-up

Panel 4A: Unia Europejska wobec wyzwań i kryzysów w trzeciej dekadzie XXI wieku (moderacja: dr hab. Tomasz Kubin, prof. UŚ)

1. **dr hab. Paweł Borkowski, prof. Uła** (Uczelnia Łazarskiego) – *Miasto na wzgórzu – czy Unia wartości przetrwa w epoce relegitymizacji przemocy*
2. **prof. dr hab. Rafał Riedel** (Uniwersytet Opolski) – *Ekonomia polityczna zróżnicowanej integracji w Europie*
3. **dr Tomasz Marcinkowski** (Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim) – *Od kryzysu ekonomicznego do kryzysu pandemicznego. Unia Europejska w poszukiwaniu odporności antykryzysowej*
4. **dr hab. Piotr Tosiek** (Uniwersytet Warszawski) – *Polityka europejska Polski po 2023 roku: w stronę regresywnej proeuropejskości? Perspektywa postfunkcjonalistyczna*

Boardroom

Panel PS: Zmiany ludnościowe jako wyzwanie dla polityki społecznej (moderacja: dr Bożena Zasępa, dr Joanna Lustig)

Paneliści: **prof. dr hab. Aldona Frączkiewicz-Wronka** (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach), **dr hab. Grzegorz Gawron** (Uniwersytet Śląski w Katowicach), **prof. dr hab. Mirosław Grewiński** (Uczelnia Korczaka), **dr hab. Marian Mitrega**, **dr Anna Zasada-Chorab** (Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego), **dr Maria Zralek**, **prof. AH** (Akademia Humanitas)

Panel pod patronatem Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej

16:00-16:30

Przerwa kawowa (*Café Operacyjna*)

16:30-18:00

50-lecie Instytutu Nauk Politycznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (*Café Operacyjna*)

18:00-18:30

Przerwa kawowa (*Café Operacyjna*)

18:30-19:30

Wydarzenia towarzyszące

Klub Rawa

Latający Teatr Szybko

Spektakl „Czarowna Noc”

Sala konferencyjna A

Warsztaty z języka śląskiego

Prowadzenie: **dr Marcin Maciołek** (Uniwersytet Śląski w Katowicach)

19:30

Uroczysta kolacja (*Café Operacyjna*)

10 października 2025 roku

09:00-09:30

Powitalna kawa (*Café Operacyjna*)

09:30-16:00

Warsztat metodologiczny: Jak idealizować i konkretyzować modele politologiczne
(*Klub Rawa*)

Prowadzący: **dr hab. Krzysztof Kasianiuk, prof. UC** (Uniwersytet Civitas); **dr Mateusz Wajzer** (Uniwersytet Śląski w Katowicach)

09:30-11:00

Sesje panelowe II

Sala konferencyjna A

Panel 5: Systemy polityczne państw basenu Morza Śródziemnego po kryzysie gospodarczym z 2008 roku
(moderacja: dr hab. Tomasz Kubin, prof. UŚ, dr Małgorzata Lorencka, dr hab. Małgorzata Myśliwiec, prof. UŚ)

1. **dr Wioletta Husar-Poliszuk** (Uniwersytet Zielonogórski) – Kryzys gospodarczy z 2008 roku w Hiszpanii a katalońskie dążenia niepodległościowe: czynnik etiologiczny czy katalizator radykalizacji?
2. **dr hab. Izolda Bokszczanin-Gołaś** (Uniwersytet Warszawski) – Reforma konstytucyjna we Włoszech: wyzwania i kontrowersje związane z propozycją wprowadzenia bezpośrednich wyborów Prezesa Rady Ministrów
3. **dr Tadeusz Zienkiewicz** (Politechnika Lubelska) – Polska diaspora w cieniu niepewności: status prawny i zagrożenia instytucjonalne dla Polonii w Europie Południowej i na Bałkanach
4. **dr Małgorzata Lorencka** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – Reformy prawa wyborczego w Grecji i we Włoszech po kryzysie gospodarczym z 2008 roku

Sala konferencyjna B

Panel 6A: Współczesne tendencje zmian instytucji politycznych w państwach Grupy Wyszehradzkiej
(moderacja: dr hab. Anna Czyż, prof. UŚ, dr hab. Sebastian Kubas, prof. UŚ)

1. **dr hab. Tomasz Słomka, prof. UW** (Uniwersytet Warszawski) – O dysfunkcjach powszechnych wyborów prezydenckich w Polsce
2. **dr Marta Michalczuk-Wlizio** (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) – Upolitycznienie prawa do aborcji. Przypadek Polski
3. **dr hab. Małgorzata Podolak, prof. UMCS** (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) – Referendum w państwach Grupy Wyszehradzkiej – praktyka polityczna
4. **dr hab. Sebastian Kubas, prof. UŚ** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – Stosunek Węgierskiego Sądu Konstytucyjnego do prawa UE

Klub Profesorski

Panel 7A: Niepewność polityki – wymiar państwowy, społeczny i ekonomiczny (moderacja: dr Michał Czuba, dr Robert Radek)

1. **dr Zbigniew Bednarek** (Uniwersytet Łódzki) – „To, co w życiu stałe, to zmiana” – Europa i Polska w zmieniających się porządkach międzynarodowych a wnioski dla współczesnej polityki
2. **dr Maciej Turek** (Uniwersytet Jagielloński) – Meandry polaryzacji w Stanach Zjednoczonych Ameryki

3. **mgr Karol Mazur** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – *Donald J. Trump jako stress test dla amerykańskiej demokracji. Zagrożenia i konsekwencje dla ustroju politycznego Stanów Zjednoczonych Ameryki*
4. **dr Maryana Prokop** (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) – *Między demokracją a autorytaryzmem: stabilność polityczna w reżimie hybrydalnym Ukrainy*

Scale-up

Panel 8: Aktywność polityczna i jej determinanty (moderacja: dr Agata Olszanecka-Marmola)

1. **dr hab. Cezary Trosiak, prof. UAM** (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) – *Uwarunkowania aktywności młodego pokolenia – wyniki badań*
2. **dr hab. Izabela Kapsa, prof. UKW** (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy) – *Młodzi bydgoszczanie wobec swojego miasta: identyfikacja lokalna, aktywność obywatelska i uczestnictwo w budżecie partycypacyjnym*
3. **dr hab. Radosław Marzęcki, prof. UKEN** (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie) – *Rozczarowanie młodych wyborców polityką koalicji rządzącej jako determinanta decyzji w wyborach prezydenckich w 2025 roku*
4. **dr Agata Olszanecka-Marmola, dr Maciej Marmola** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – *Generacja Z w działaniu: aktywność społeczno-polityczna młodzieżowych rad*
5. **mgr Klaudia Jagoda** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – *Starzejące się społeczeństwo a przyszłość demokracji: wyzwania i strategie aktywizacji wyborczej seniorów*

Boardroom

Panel 9: Kościół i demokracja: bilans trzydziestolecia (moderacja: dr Dawid Tatarczyk, prof. UŚ)

1. **dr Aleksandra Kusztal** (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) – *Boskie, cesarskie czy ludowe? Kościół a demokracja w świetle katolickiej nauki społecznej*
2. **dr Dawid Pieniężny** (Uniwersytet Wrocławski) – *Kościół katolicki wobec polityki rządów w zakresie dopuszczalności przerywania ciąży w Polsce*
3. **dr hab. Damian Guzek, prof. UŚ** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – *Katolicyzm w Polsce w perspektywie użytkowników mediów i platform*
4. **dr Dawid Tatarczyk, prof. UŚ** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – *Stosunek Kościoła katolickiego do demokracji i de-konsolidacji: wyniki ankiety przeprowadzonej wśród polskiego duchowieństwa katolickiego*

11:00-11:30

Przerwa kawowa (*Café Operacyjna*)

11:30-13:00

Sesje panelowe III

Sala konferencyjna A

Panel 4B: Unia Europejska wobec wyzwań i kryzysów w trzeciej dekadzie XXI wieku (moderacja: dr hab. Tomasz Kubin, prof. UŚ)

1. **dr hab. Kamil Zajączkowski** (Uniwersytet Warszawski) – *Civilian power w dobie power politics, czyli polityka bezpieczeństwa i zagraniczna UE a ewolucja porządku międzynarodowego w trzeciej dekadzie XXI wieku*
2. **dr Arkadiusz Jan Sójka** (Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim) – *Reaktywność czy sprawczość? Unia Europejska w obliczu katastrofy ekologicznej*
3. **mgr Justyna Gumulak** (Uniwersytet Łódzki) – *Ochrona praw człowieka w islamie a europejski system ochrony praw człowieka – podobieństwa i różnice*

Panel 6B: Współczesne tendencje zmian instytucji politycznych w państwach Grupy Wyszehradzkiej (moderacja: dr hab. Anna Czyż, prof. UŚ, dr hab. Sebastian Kubas, prof. UŚ)

1. **dr Dominik Szczepański** (Uniwersytet Rzeszowski) – „Nieuchronność stagnacji politycznej”, czyli kryzys sprawczości demokratycznej w świetle praktyki projektów zmian Konstytucji RP
2. **mgr Jakub Krupa** (Uniwersytet Jagielloński) – Wskazywanie i dyskredytowanie „wrogów” w programach polskich partii politycznych (2001-2023)
3. **dr Jakub Gnela** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – Model budżetu obywatelskiego w Polsce – teoria, praktyka i wnioski z badań nad samorządami
4. **dr Tomasz Słupik** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – Czy nacjonalistyczny populizm zagraża demokracji?

Klub Profesorski

Panel 7B: Niepewność polityki – wymiar państwowy, społeczny i ekonomiczny (moderacja: dr Michał Czuba, dr Robert Radek)

1. **prof. dr hab. Roman Kochnowski** (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie) – Bezpieczeństwo morskie RP. Współczesne uwarunkowania
2. **mgr Konrad Więch** (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) – Historia i teraźniejszość unormowań prawnych w dziedzinie obrony cywilnej w Polsce
3. **dr Michał Czuba** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – Niepewność polityczna i jej uwarunkowania a stan finansów publicznych Polski
4. **dr Bożena Zasępa** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – Prawo do mieszkania. Czy koncepcja Housing First ma w Polsce szansę?

Scale-up

Panel 10: Współpraca rozwojowa w dekadzie polikryzysów (moderacja: dr Monika Szynol)

1. **dr Katarzyna Zalas-Kamińska** (Uniwersytet Wrocławski) – Polska pomoc w polikryzysie
2. **dr Anna Paterek** (Uniwersytet Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie) – Niemiecka polityka rozwojowa w erze geopolitycznej niestabilności i redefinicji amerykańskiego przywództwa
3. **mgr Anna Słania** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – „Weaponizacja” pomocy humanitarnej podczas wojny w Strefie Gazy w latach 2023-2025
4. **dr Monika Szynol** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – Cele Zrównoważonego Rozwoju w kryzysie

Boardroom

Panel 11: Obszar poradziecki wobec współczesnych wyzwań i zagrożeń (moderacja: dr Agnieszka Miarka, prof. UŚ)

1. **prof. dr hab. Arkadiusz Żukowski** (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) – Stan badań nad tożsamością mieszkańców obwodu królewieckiego Federacji Rosyjskiej w Polsce
2. **dr Michał Paszkowski** (Instytut Europy Środkowej) – Między retoryką a działaniami: zagrożenia dla regionalnego bezpieczeństwa energetycznego z obszaru poradzieckiego w polskim dyskursie parlamentarnym w latach 2001-2023
3. **dr hab. Renata Król-Mazur** (Uniwersytet Jagielloński) – Ormiański Kościół Apostolski wobec nowych wyzwań politycznych w latach 2018-2025
4. **dr Agnieszka Miarka, prof. UŚ, dr Elżbieta Proń** (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – Mołdawia jako przedmiot i podmiot w rywalizacji mocarstw

13:00-13:15

Podsumowanie konferencji (Café Operacyjna)

13:15-15:00

Lunch (Café Operacyjna)